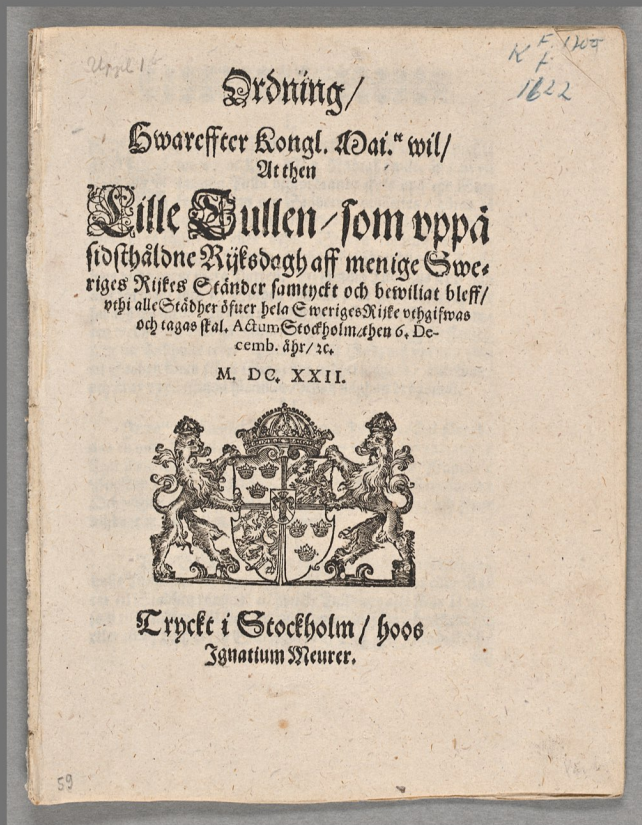

Ordning, hwareffter Kongl. Mai.tt wil, at then lille Tullen, som ...

SOT // Kungl. förordningar / I. saml.

Tillkomstår 1622

Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

April 16

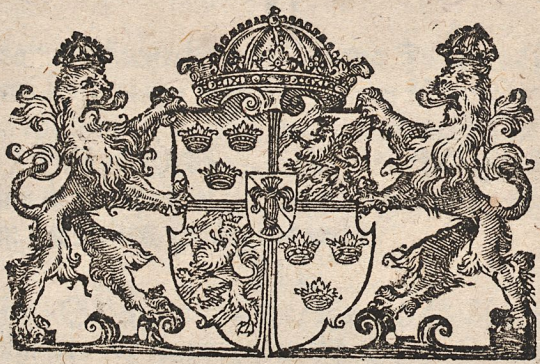
N. F. 1207
F.
1622

Ördning /

Swareffter Kongl. Mai. wil /
At then

Ville Bullen som vppå
sidsthåldne Riksdagh aff menige Swes-
riges Rikes Ständer samtyckt och bewilliat bleff /
vthi alle Städer öfuer hela Sveriges Rike vthgifwas
och tagas skal. Actum Stockholm then 6. De-
cemb. åhr / 20.

M. DC. XXII.

Tryckt i Stockholm / hoos
Ignatium Meurer.

I.

Först / skal allom kunnigt och wetherlicht
wara / at Kon. M. s. Nådighē wilie år / at til
samma Tulls ochfordrande skole opå the Sta-
keter / som om Städerne opsættes / göras så
manga Portar / som thet nödhörsteligē behöf-
wes / så at ingen in eller ochur Staden komma kan / v-
than genom samma Portar. Sedan skal förordnas ett Tull-
hws widh hwar thera Porten. Til samma Tullhuus skole sigh
alle förfoge / som til Staden komma / at göra beskedh för
hwadh the medh sigh föra: Och ingen stadies i Staden / an-
ten medh Häst eller gåendes / medh mindre han sigh först widh
samma Tullhuus teer. Ther skal alt Godz och warur / som
til Staden föres til at säljas eller nidherläggias / anteknas /
och strax oppå tijman förtullas / ochan någhon drögsål.

II.

Innan för hwardera aff samma Tullhws / skal förord-
nas en omständig plas / som skal brukas för allmanna Zorgh:
Ther skola the som aff Landet ankomma medh sine Wahrur /
Booskap / Höd / Wedh &c. hålla / til thet thet förtullat år:
Och sedhan måge the thet thet antingen sällia / eller och föra
widare in i Staden / hwart the wela.

III.

Wthi Sidstäderna skole och widh Sidsidan förordnas
wisse Tullhuus / för them som medh Skep / Skutor eller Bå-
tar til Stadhen komma / til hwilke Tullhuus alle skole läggia
som til Stadhen siöledes ankomma / anten ifrå Inrikes Städher
eller ifrå Landet och Skäriegården / Och thet göra beskedh /

A ij

och

och Tullen afläggia för hwad the föra til Staden at sälia eller
förtära. Och ingen drage förr äth Stadhen än han sigh ther
teedt/ och beskeedh tagit hafwer / och Tullen aflagdt: Och
skal hållas godh opsyn at icke något införes anten i Bodhar elz
ler Gårdar som icke förcullat är/ Men sedhan Godz et widh
Tullhuset förcullat är/ så må äganden thet saklöft införa vthi
sin Bodh eller Gård tist han will.

IIII.

Chos som nu kommer til Staden/ aff hwadh stånd eller
Condition och welkor han är/ skal sig hoos Tullskrifwaren an-
gifwa. Är han en Inbyggjande eller Boosittjande Adels-
man/ så passerer han/ hans Hustru och Barn fritt och omole-
sterat medh sine Wagnar / Glädhar och Båtar / vehan all
inquisition och ransakning/ allenast medh sine Ristor/ Skript
och Wägekost. Men ther han hafwer någhon Skuta eller
stor Faarkost/ och mera ther vthi/ än hwadh han corff til sin
och sitt medhfolies skälige wägekost / kan see en rund tidh at
hielpa sig medh i Stadhen at förtära / thet skal anteknas och
förcullas effter ordningen. Alle andre skole sitt Godz och
warur antekna låta/ och thet förr än något sälies eller i Sta-
dhen införes/ förculla.

V.

Vthi antekningen och förcollningen så til Landz som til
Wains/ skal således tilgå. At om Sommaren skal Tullskrif-
waren medh Wachteknechterne låta sigh finna widh Porten
och Tullhuset Kläckan fyre om Morgonen/ vppå sielfwe sla-
ghet. Och om Vintren Kläckan sex. Vthi liste måtte skal
tven Tullnären medh Wachteknechterne widh Sidullen
låta sigh finna om Sommaren widh fyra slår om Morgonen/
vthi sitt Tullhus och Wachstughu: Och skal Tullskrifwaren
effter som hwar ankommer/ antekna hvars och eens namn/
hwar

hwar han är hemma/eller hwem han tienar/ och hwadh han förer. Och skal han hålla öfwer hwar Perkel een serdeles Boock/ och thet inskriwa alt hwadh som ankommer/ medh hans namn som thet förer. Och på thet intet må orätt angifwas/ skal han hafwa en Eedhsworen Mätare och Wägghare/hwilken thet strax på tijman skal mäta/ wäggha och räkna alt thet som föres til Landz medh Häst/ Wagn eller Slädha/ eller eliest bäres in/ eller drifwes lefwande. Ett twebett Laf Spannmål räknas för fyra Tunnor/ ett Eenbett laf två Tunnor. Een Wagn medh två Hästar räknas för fyra tunnor/ een Kärra medh en Häst för två tunnor: Och ett Fodder oppå Hästebaak för een tunna Spannemål. I lijka måtto hwadh som på Skutor och Båtar införes/ lefwande/ eller i tunnor och stycketaals/ så at thet räknas kan/eller och så smått at thet strax målas kan/eller wägghas. Men om thet är anten så mycket/ eller ihoopblandat at thet icke wäl och vthan köstnadt målas eller räknas kan/ Så skal thet effter äghandens angifwande och Kulla först widh Tullhwset förtullas/ och sedhan förwifas in i Stadhen til Mätaren eller Wäggharen/ at målas/ wägghas eller räknas. Och thet någhot anten aff orettenheet eller annat förseende icke finnes rättlighen wara ansagdt: Så skal thet samma på nytt tilfyllest förtullas. Och skal sådant medh thesse Perkeler skee/ såsom är/ allahanda Spannmål/ Wedh/ Kobl/ Höb/ Halm/ Kåål ic. som medh Skutor föres.

VI.

Så snart thet är rätt mälat/ wägghet eller räknat/ så skal Tullskrifswaren wiisa honom som thet förer Tullordningen/ och vthräkna Tullen för hwar Perkel: Och så skal han som Godziet förer räkna i Tullnårens åsyn Penningarne/ dogh icke leffrera them Tullnåren i hender/ vthan strax i Tullnårens å-

syn kasta them in i en Kista ståndande i Fullhuset/ genom ett
 listet hol äfwan vppå giorde / så at Fullnären håller råken-
 skapen/ och dogh icke hafwer någre Penningar händers emel-
 lan. Samma Kista skal vara medh godhe Låser försörgd/ Och
 Stathollaren hafwa thet Nyklarna til. Och skal Stat-
 hollaren hwar Onsdagh sampt medh sin Secreterare gå på
 Fullhuset / thet anamma och öfwersee Fullnärens Räkning/
 så och sluta vp Kistan/ och vthaga Penningerne: hwilke Pen-
 ningar Stathållaren genom sin Secreterare i anwardning
 skal annatta och vti förwaring hafwa. Och skole the collatio-
 nera Råkenstaperna och Penningarne med hwar andre / och
 tandes sitigt vppå/ at Fullnären gör hwadh rätt och skäligt är.

VII.

Når nu Fullen är vthgiffwen effter ordningen / så tagher
 then waghfarande ett merkie aff Fullnären / Och når han til
 Siöds kommer til Wågaren eller Mätaren / leffrerer han thet
 honom i händers / Til Landz leffrerer han thet en wis Karl som
 thet til blifwer förordnat / och håller widh then indre Porten
 som löper åth Stadhen ifrån then affstengde Plaken thet the
 hålla skole medhan the förtulla. Och thet medh är han fris
 och otillaalt / i säljande och köpande.

VIII.

Men then som sådant Gods förer at thet icke vthan store
 hinder eller drögzmähl kan mätas eller wågas straxt wid Full-
 huset / then tager Mercke at thet förtullat är effter åghandens
 vthsägning / såsom och en Sedel aff Fullnären / huru högt thet
 är angiffwit och förtullat / och thet medh går til Mätaren som
 thet til Gedhsworen är / hwilken Spanmålen och annat sliskt
 vpmåta skal. Men Bedhen blifwer vpstaplat i Sampnar /
 och Höde vpkört i Lassetaal / 2c. Och effter som thet thet be-
 finnes / thet effter skal sedhan göras reedhe före emoot Full-
 nären

nåren/dise han som Gofset ägher / skal sigh förfoghe / och effter
Mätarens bewijs göra klaart för sigh / straxt på timan. Hwar
och Fullnären merker / at någon sitt Godz thet han vppå sitt
Skip eller Skuta inne hafwer / falskelighen ansäggher / så skal
han säcchia macht vppå samma Skip eller Skuta / när thet an-
komer til Stadhen / så at thet iniet vthskipas eller föres vthaf /
förr än han gifwer Stathöllaren thet om tillkenna: Hvilken
sedan skal hafwa macht thet antingen på H. K. Mz. wegne
för så mykit som thet ansagdt är til at vpköpa och behålla / eller
och låta vpmåta och väga / och Toll thet aff taga / som förbe-
målt är.

IX.

Allt thet som infommer och föres til Stadz / som anten
förndotas / förtåras / förslittas kan / thet ware sigh lefwandes
eller dödt / qwiakt eller oqwiakt / skal förnullas effter ordningen /
förr än thet i något Hws eller Bodh må införas / eller vthur
Båat / Wagn eller Slådha vthlastas. Men när Landz eller
Stadzmannen hafwer förnullat hwadh han förer til Stadz /
så är han frij.

X.

Hästar och stelfwe Bätarne / så och Oxarne som för Lasten
gåå / och icke sälias / vthan Bonden reeser aff och an medh /
the äre frij för Tullen. Men hwadh som sällies / eller til slis-
tas är ährnat / thet gifwer Tull.

XI.

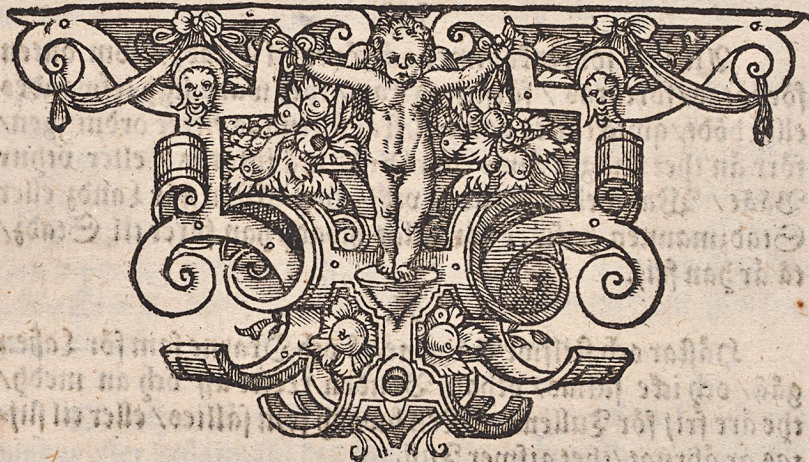
Kommer någon Bonde eller Landzman medh Last Land-
wäghen / och dragher genom Stadhen / icke brytandes sijn last /
eller säliandes thet någhot aff / then är frij för Tullen. Dogh
skal / när sådana komma / förordnas them en Knecht som ledh-
saghar them genom Stadhen / hwilken skal hafwa medh sigh
itt merke / huru många Hästar / Slådhar eller Wagnar the
äre

äre: Och thet skal han lefrera Tullnären i theu Poreen thet
the vchdragha/ och åter tagha aff honom ett merke igen/ som
svarar thet förre/ och thet bära til sin Tullnär.

XII.

På thetta förbemelte sätte hålles medh Tollen när Was
turne komma in/ och säljas aff Landzmän/ eller föres i Bor
gare eller andre hws i Stadhen: Och thet medh är Landz
mannen och theu som säljer frif.

Och skal theuua ordning angå vchi Stadh
thet nu nåstkommandes.

IX

Ordning

Ordnungen vppå then Lille Tullen. Tunnsörsten.

	Hwete	3		
	Hwetemidl	3½		
	Skråde Hwetemidl	4		
	Sichtat Hwetemidl	5		
	Kogh	2		
	Koghmidl	2½		
	Skråde Koghmidl	3		
	Sichtat Koghmidl	3½		
	Malle	2		
	Korn	1½		
	Bluggmidl	1½		
	Korngrynn	3		
Tunnä	Haffra	1	}	
	Haffwergrynn	3		öre.
	Erter	3		
	Böner	2		
	Hwetebrödh	2		
	Koghbrödh	1½		
	Söl	2½		
	Hickia	3		
	Kaal	1		
	Kostvor	1½		
	Moröter	1½		
	Persillie	3		
	Palsfernackor	1½		
	Salt Röte	4		
	Salt Lar	12		
	Salt Siff	4		
	Salt Zorff	4	}	Salt

	Salt Strömming	4	
	Salt Fydh	4	
	Salt Ähl	12	
	Salt Braxm	4	
	Salte Gaddor	4	
	Annan Saltfist	4	
	Krampsild	1	
	Norsk	1	
	Glanskt Sill	10	
	Stänkt Sill	6	
	Böckling	8	
	Suurmjölk	1½	
	Pärun	3	
	Äplen	2	
Zunna	Plommon	3	
	Kirsebär	4	
	Keene Nötter	2	
	Oskalade Nötter	1	
	Enebäär	2	
	Fiädrar	1	
	Lijnfröo	8	
	Hampefröo	4	
	Kohl	1½	
	Kalk	4	
	Aska	1	
	Säpa	1	
	Ranna Brännewijn	1½	
Gen	Ranna Honing	1	
	Gödd Dye	12	
	Käfflings Dye	8	
	Koo	4	

ört.

Senve

	Åda eller Gudung	$\frac{1}{4}$	} öre.
	Ula	$\frac{1}{8}$	
	Sträckia	$\frac{1}{8}$	
	Gripla	$\frac{1}{8}$	
	Tråna eller Håger	$\frac{1}{2}$	
	Swärta	$\frac{1}{8}$	
Stycket	20. Kramofuglar	$\frac{1}{2}$	
	20. Starar	$\frac{1}{2}$	
	20. andre Småfuglar	$\frac{1}{4}$	
	Rökt Lax	$\frac{1}{2}$	
	Ryße Dwelf	1	
	Ryia	2	

	Drehuudh	2	} öre.
	Koohuudh	1	
	Bockskin	1	
	Kalffskin	$\frac{1}{8}$	
	Siälskin	$\frac{1}{2}$	
	Fäärskin	$\frac{1}{4}$	
I.	Lambskin	$\frac{1}{2}$	
	Elgzhwdh	8	
	Hiortehwdh	3	
	Keenshwdh	1	
	Rött Räffskin	$1\frac{1}{2}$	
	Biwrskin	4	
	Hwitt Räffskin	1	
	Otterskin	3	
	Bug Otter	$1\frac{1}{2}$	
	Korß Räffskin	$3\frac{1}{2}$	
	Swart Räff	12	
	Looskin	18	

Mårdskin

	Mårdskin	$1\frac{1}{2}$	}	öre.
	Paar Sablar	20		
	Wargeskin	5		
I.	Swart Bidruskin	5		
	Gement Bidruskin	3		
	Zimber Hermelijn	4		
	Zimber Gråwerk	$1\frac{1}{2}$		
	En Bock Zwål	4		

	Smör	$1\frac{1}{2}$	}	öre.
	Falgh	$1\frac{1}{2}$		
	Ost	2		
	Humbla	$\frac{3}{4}$		
	Ferste Kött	$\frac{3}{4}$		
	Tort Dreköte	$\frac{3}{4}$		
	Tort Fåarköte	$\frac{3}{4}$		
	2. Geteköte	$\frac{3}{4}$		
	Glåst	$1\frac{1}{4}$		
	Köte Siff	$1\frac{1}{2}$		
	Törr Fiddh	$1\frac{1}{2}$		
1. Lipp.	2. Braxen	$1\frac{1}{2}$		
	2. Gåddor	$\frac{3}{4}$		
	Uman törr fiff	$1\frac{1}{2}$		
	Finske Gåddor	$\frac{3}{4}$		
	Kocker	1		
	Hwitling	$1\frac{1}{8}$		
	Eabelau	1		
	Nåfwer	$1\frac{1}{8}$		
	Vast	$1\frac{1}{2}$		
	Lijn	2		
	Champa	$1\frac{1}{2}$		

	III	1½	}	öre.
	Siälsped	1		
	Hwitt Wax	12		
	Wax	8		
	Senap	2		
I. Lisp.	Bllegarn	3		
	Linsegarn	1		
	Notegarn	3		
	Blågarn	1		
	En Wåla Långor	1½		
	1. Wåla Baggetorff	1		
	1. Bunde törre Flundrar	1¼		

	Gäddor	}	½ deel aff thes wårdei Penningar.
	Brarm		
	Rudher		
	Abborer		
	Lax		
Ferffe	Siff		
	Usp		
	Fisdh		
	Fäl		
	Scrómming		
	Annan ferff Fiff	}	öre.
	Låreffte gemeent		
En aln	Walmar		
	Blagarn	10	

	Paar Skoor	1	}	öre.
En	Paar Blstrumpor	1		
	100 paar Rofte Handfkar	32		

W. laf

	W. las Höö	1 1/2	}	dre.
	S. las Höö	3 4		
	Zwebett las kastwedh	4 1		
	Genbett las kastwedh	4 1		
I.	Ett las Granwedh	1 6		
	Las Käwedh	1 6		
	20. Kerfwer Halm	1		

	Folfft Bättenbräder	3	}	dre.
	Folfft tälliebräder	1		
I.	Folfft Sägebräder tiye	1 1/2		
	allner läng			
	Folfft Sägebräder sex	1		
	allner läng			

	Zimberstäck	1 4	}	dre.
	Bielke	1 2		
	Plankestock	1 8		
	Sparre	1 8		
	Spjra	1 8		
	Zillia	1 4		
I.	Glädha medh Snidkar werke	3		
	Gemeen Glädha	1		
	halffrunna Sää	1 4		
	Fierdings Sää	1 8		
	Famn Kastwedh	2 4		
	Brygge Granwedh	1 4		
	taffrun Wedh	1 2		
	Klöff Nfwer	1 8		

100. stoor

	100. Stort Nafwer	1	}	öre.
	100. Smått Nafwer	$\frac{1}{2}$		
I.	100. Fegel	$\frac{1}{4}$		
	100. Bandstaker	$\frac{1}{2}$		
	100. Enbredd Spiss	$\frac{1}{8}$		
	100. Tvebredd Spiss	$\frac{1}{8}$		
	Gång Håsteskoor	$\frac{1}{4}$		
	Gång Sööm	$\frac{1}{4}$		
	Fälte Steen	1		
	Smidde	$\frac{1}{6}$		
	Tråwerke	}	$\frac{1}{3}$ deel aff thes wårde i Penningar.	
Alle	Bryggetahr			
handa.	Eketimber			
	Zunnwerke			
	Masterråån			
	Fiskeredhskap	}	öre.	
	Deröskat Hwete			$\frac{1}{6}$
En styk	Deröskat Rogh			$\frac{1}{6}$
	Deröskat Korn			$\frac{1}{6}$
	Deröskat Haffra			$\frac{1}{6}$
I. Lissp.	Råhle Kåppar	$6\frac{1}{4}$	}	öre.
	Gryte Koppar	5		
	G. Råhle Koppar	$3\frac{1}{8}$		
	G. Gryte Koppar	$2\frac{1}{2}$		

Andre Parsheler som här intet införde äre / gifwes
 $\frac{1}{3}$ deel aff thes wårde i Penningar.

